

Nr 123.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till brandstadga;
given Stockholms slott den 9 mars 1923.*

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över
tiansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed inhämta
ns yttrande över härvid fogade förslag till brandstadga.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Anders Örne.

Förslag
till
Brandstadga.

Avdelning I.

Bestämmelser angående stad.

1 kap.

**Om stads skyldighet att upprätthålla ett brandväsen, om brandordning
förvaltningen av brandväsendet.**

1 §.

Det åligger varje stad att i enlighet med bestämmelserna i stadga vidmakthålla ett brandväsen, som kan anses tillfredsställa anspråk på trygghet mot skada av brand.

2 §.

För varje stad skall finnas brandordning, upptagande de föter, som utöver i denna stadga eller eljest i vederbörlig ordning me bestämmelser äro erforderliga för fullständigt och ändamålsenligt o av stadens brandväsen.

I brandordning må för överträdelse av dess föreskrifter böter från och med 5 till och med 500 kronor.

3 §.

Brandordning antages av stadsfullmäktige samt skall för att gällande fastställas av länsstyrelsen. Finner länsstyrelsen brando ej kunna fastställas, skola skälen därför uppgivas. Då brandord ställts, skall den av länsstyrelsen ofördröjligen införas i länskung" därav tre exemplar skola insändas till kommunikationsdepartem till justitiekanslern och ett till justitieombudsmannen. Det åligger gistraten skyndsamt besörja, att kungörelse om fastställelsen införas i eller de tidningar, vari kommunala meddelanden för staden införas, att exemplar av brandordningen finnas inom staden att tillgå f

Vad sålunda stadgats, skall äga tillämpning jämväl i fråga om ändring i eller tillägg till brandordning.

4 §.

1 mom. Förvaltningen av brandväsendets angelägenheter skall avas av en för sådant ändamål särskilt utsedd brandstyrelse eller av annan kommunal förvaltningsmyndighet, på sätt stadsfullmäktige

2 mom. Det tillkommer den förvaltande myndigheten bland annat:

- 1) att uppgöra förslag till brandordning, reglementen för branden och skorstensfejare samt sotningstaxa,
- 2) att årligen avgiva förslag till inkomst- och utgiftsstat för brandet under det nästföljande året,
- 3) att hos vederbörande myndigheter väcka de förslag och göra de förklaringar, som finnas nödiga,
- 4) att tillsätta brandchef och vice brandchef samt efter förslag av chefen övrigt befäl och underbefäl vid brandstyrkan, samt
- 5) att efter förslag av brandchefen av de i allmän brandkår tjänstuttaga och indela lämpligt antal personer till befäl, underbefäl och nskap.

I övrigt må i brandordningen meddelas ytterligare föreskrifter om förvaltande myndighetens åligganden.

2 kap.

Om brandstyrka, brandchef och vice brandchef.

5 §.

1 mom. I varje stad skall finnas en brandstyrka av sådan omfång, att stadens trygghet mot skada av brand kan anses tillfredsställd. Brandstyrkan skall med det undantag, varom förmåles i 4 mom.

a §, vara sammansatt dels av avlönad personal och dels av personer, som inträder på grund av medborgerlig plikt.

2 mom. Avlönad brandstyrka är yrkesbrandkår, när medlemmarna ställas med skyldighet att för avtalad tid odelat ägna sig åt brandtjänsten, och borgarbrandkår, när medlemmarna äro för avtalad tid förordnade att, vid sidan av sin borgerliga sysselsättning, ägna viss tid åt brandtjänsten.

Yrkesbrandkår skall vara kasernerad inom brandstationen.

Borgarbrandkårens medlemmar skola förmedelst ändamålsenlig alarmanordning kunna inkallas till tjänst å varje tid av dygnet.

3 mom. Den på medborgerlig plikt grundade brandstyrkan utövas i allmänna brandkåren, och skall denna bestå av erforderligt antal till en släckningstjänst lämpliga personer, som uttagits bland de tjänstskyldiga att tjänstgöra i allmänna brandkåren är envar i staden arbetsför man från och med det år, under vilket han fyller 20 och med det, under vilket han fyller 50 år.

4 mom. Där avlönad brandstyrka finnes av sådan storlek, dens trygghet mot skada av brand kan anses tillfredsställande, äg styrelsen på därom gjord framställning medgiva, att allmän brandkår skall upprättas. Likaledes må i stad, där så kallad frivillig brandkår finnes, denna kunna efter länsstyrelsens beprövande helt eller delvis sätta annan brandstyrka.

5 mom. I brandordningen skola meddelas närmare bestämmelser om brandstyrkans sammansättning.

6 §.

1 mom. Närmaste inseendet över stadens brandväsen utövas för sådant ändamål utsedd brandchef. För att vid brandchefens i hans ställe inträda skall finnas en vice brandchef.

2 mom. Till brandchef och vice brandchef må ej utses någon, som är i sitt yrke väl förfaren och vitsordad samt besitter befälssegenskaper.

7 §.

1 mom. Då befattning såsom brandchef eller vice brandchef ledig, skall kungörelse därom införas i allmänna tidningarna. Efter sökningstidens utgång förrättas av den i 4 § avsedda myndighet val de sökande. Valet skall för att vara giltigt fastställas av länsstyrelsen som har att pröva den valdes lämplighet för befattningen.

2 mom. Brandchef och vice brandchef tillsätts för den på de villkor, stadsfullmäktige besluta.

8 §.

I brandordningen eller särskilt av stadsfullmäktige utfärdat meddelande skola närmare bestämmelser meddelas angående brandchef och vice brandchefens ävensom angående brandstyrkans åligganden samt därmed har samband.

3 kap.

Om brand- och livräddningsredskap m. m.

9 §.

1 mom. Det åligger varje stad:

1:o) att anskaffa och underhålla *dels* brand- och livräddningsredskap i tillräcklig mängd och av tillfredsställande beskaffenhet, *dels* ock er flera lämpligt belägna brandstationer för den kasernerade brandstyrels förläggning samt för inrymmande av brand- och livräddningsredskap eller, där kasernerad brandstyrka ej finnes, nödiga förvaringsrum för redskapen,

2:o) att anskaffa och underhålla brandtelegraf eller ock att på ändamålligt sätt träffa anordning, varigenom vid eldsvådettillbud brandstyrelsen kan av allmänheten tillkallas,

3:o) att sörja för beredande av tillräcklig vattentillgång vid eldsvåd genom vattenledning eller uppfordring av vatten från vattendrag, vattenbehållare eller allmänna eller enskilda brunnar, genom skyldighet till vattenkörning, där sådan ifrågakommer, samt genom bestämmelser, i vad mån och genom vilkas försorg vaktar vintertiden skola hållas öppna samt huru tillgång på varmt vatten för sprutornas uppvärmning under köld må beredas, samt

4:o) att genom polisbetjäning eller på annat lämpligt sätt anordna vakt för uppmärksammande av eldfara.

I brandordningen skola närmare bestämmelser införas om vad här under 2:o), 3:o) och 4:o) blivit stadgat.

2 mom. Vidare må i brandordningen stadgas åläggande för fastigheter att anskaffa och underhålla viss för gård, upplagsplats med erforderlig brand- och livräddningsredskap ävensom lämnas förekom denna redskaps förvaring.

4 kap.

Om brandsyn.

10 §.

1 mom. Allmän brandsyn, omfattande stads hela område, skall företagas kungörelse äga rum en gång årligen å tid, som i brand-

ordningen bestämmas. Oberoende av vad sålunda föreskrivits, skall, när brandchefen så påfordrar, särskild brandsyn hållas.

2 mom. Brandsyn skall förrättas av en nämnd, bestående av brandchefen eller annan av brandbefälet såsom ordförande, skorstensfejaren samt stadsarkitekten eller annan byggnadssakkunnig person, som byggnadsnämnden förordnar. I stad med större folkmängd må dock brandchefen eller annan av brandbefälet ensam verkställa brandsyn; här- om skall bestämmelse införas i brandordningen.

3 mom. Vid brandsyn skall noga undersökas:

1:o) huruvida de föreskrifter, som meddelats till förebyggande av elds uppkomst och spridning, till räddning vid eldsvåda av människoliv och egendom samt till underlättande av brands dämpande, blivit iakt- tagna,

2:o) huruvida å eldstad, mur, rör, tak, skorsten eller annorstädes finnes brist, som kan medföra eldfara, eller huruvida efter föregående brandsyn eldstad eller rökgång eller dit ledande ventilationsrör anordnats, borttagits eller ändrats, samt

3:o) huruvida i övrigt anordning eller förhållande förefinnes av be- skaffenhet att kunna medföra fara för elds uppkomst och spridning eller svårighet vid räddning av människoliv från eldskada.

11 §.

1 mom. Upptäcker vid brandsyn, att i 10 § 3 mom. 1:o) omnämnd föreskrift åsidosatts eller att brist, varom förmäles under 2:o) av samma moment, förefinnes, skall fastighetens ägare eller annan, som saken rör, föreläggas att vidtaga rättelse inom viss lämplig tid.

2 mom. Befinnes vid brandsyn eldstad, mur, rör, tak, eller annat dylikt vara i så bristfälligt skick, att synnerlig fara för är för handen, äger den, som förrättar synen, där så provas nö- genast låta riva den eller de eldstäder, genom vilkas begagnan för brand kan uppstå, eller vidtaga annan lämplig åtgärd, va- begagnandet kan hindras, till dess bristen blivit avhjälpd.

3 mom. Har föreläggande givits, skall å förut kungjord tid besiktning förrättas av den, som givit föreläggandet. Befinnes föreläggandet icke vara fullgjort, skall underrättelse skyndsamt m polismyndigheten, som har att tillhålla den försumlige att fullgöra honom åligger. Arbete, som ej blivit utfört, må polismyndigheten verkställa på den försumliges bekostnad.

12 §.

Iakttages vid brandsyn eller efterbesiktning anordning eller förhållande, varom i 10 § 3 mom. 3:o sägs, eller anses i visst fall fastighetsägare eller annan med hänsyn till särskilda omständigheter böra åläggas vidtaga ytterligare åtgärder utöver vad i brandordningen eller stadgats, har den, som förrättar brandsynen eller efterbesiktningen, dröjligen ingå till länsstyrelsen med anmälan därom.

Har anmälan inkommit, må länsstyrelsen efter vederbörandes hömeddela det föreläggande, som av förhållandena påkallas; länsn obetaget att, när skäl därtill äro, före ärendets slutliga prövning sådant föreläggande tillsvidare och intill dess länsstyrelsen sig utlåter.

Ärende, varom nu är fråga, skall länsstyrelsens beslut meddelas öfver.

13 §.

1 mom. Vid brandsyn och efterbesiktning skall föras protokoll, skall anmärkas vad som förekommit och de förelägganden, som givits. Avskrift av protokollet, i vad detsamma rör fastighetsägare eller vederbörande, skall vid tillfället eller ofördröjligen därefter tillräckas.

2 mom. Anteckning om vad vid brandsyn förekommit skall i kortform införas i en för ändamålet inrättad, hos brandchefen förvarad liggare, som i ordningsföljd alla fastigheter inom staden.

14 §.

Om någon föremål, redskap eller annat, som bör vid brandsyn undersökas, tillgängligt å den för brandsyn eller efterbesiktning bestämda platsen, erlåtes sådant och visas laga förfall, skall ny tid utsättas för undersökningen eller den del därav, som ej kunnat verkställas. Om det är nödvändigt att lämna förrättningsman tillträde till lägenhet eller annat, som undersökas, skall handräckning lämnas av polismyndigheten.

15 §.

Polismyndigheten skall ägna uppmärksamhet och tillsyn åt allt, som kan utgöra föremål för undersökning vid brandsyn och, när missdåd iakttages, därom ofördröjligen underrätta brandchefen.

5 kap.

Om sotning.

16 §.

1 mom. I brandordningen skall införas bestämmelse om det distrikt, vari stad skall i och för sotnings verkställande indelas; o därvid tillika angivas de särskilda distriktens gränser.

2 mom. För varje sotningsdistrikt skall finnas anställd en utbildad skorstensfejare.

17 §.

För att vinna anställning såsom skorstensfejare fordras att uppnått 25 års ålder samt hava antingen med godkända kunskap genomgått statsunderstödd fackskola för utbildande av skorstensfejar ock minst 5 år med goda vitsord arbetat i yrket.

18 §.

Då skorstensfejarbefattning är ledig, skall kungörelse därom i i allmänna tidningarna. Efter ansökningstidens utgång utfärdar de avsedda myndighet förordnande för den av de sökande, som pröv lämpligast.

Finner nämnda myndighet skorstensfejaren icke vidare vara lig för befattningen, må han därifrån entledigas.

19 §.

1 mom. Skorstensfejare åligger att själv eller genom hos anställda biträden utföra all inom hans distrikt erforderlig sotni må dylikt arbete ej utföras av annan, så framt icke i fråga o fabrik eller annan anläggning hörande, fristående skorsten gångar och kanaler den i 4 § avsedda myndighet efter brande hörande därtill giver tillstånd.

2 mom. I brandordningen skola intagas bestämmelser om tid, som må förflyta från en sotning till nästa. Denna tid får do sättas längre än

till en månad

för rökgång jämte köksspisel, pannmur eller annan eldstad, vares ning äger rum i större omfattning än för enskilt hushålls behov,

i värdshus, näringsställe, bageri, rökeri eller annan därmed jämförlig rättning;

till två månader

- a) för rökgång jämte köksspisel, pannmur eller annan eldstad, varkokning äger rum för enskilt hushålls behov;
- b) för centraluppvärmningsapparat med tillhörande rökgång och rör;
- c) för imrör, som användes endast för immas avledande och tillspisel eller annan eldstad, varest kokning äger rum i större omän för enskilt hushålls behov;

till två år

- a) för rökgång jämte kamin och kakelugn, som användas utesluför rums uppvärmning, ävensom badkamin;
- b) för skorsten med rökgångar och kanaler, som höra till fabrikan anläggning;
- c) för annat imrör än ovan nämnts.

Från vad sålunda stadgats må undantag beviljas i brandordningen r det fall att eldning ej skett efter senast verkställda sotning.

20 §.

Vid sotningsförrättning skall sorgfälligt undersökas, huruvida å eldstad, mur, rör, tak, skorsten och dylikt finnes felaktighet, som kan edföra eldfara, varjämte uppmärksamhet skall ägnas jämväl åt annat, s kan utgöra föremål för undersökning vid brandsyn. Upptäckes felghet eller iakttages annat missförhållande, skall brandchefen ofördröjnderrättas därom.

21 §.

ör sotningsarbetes utförande skall skorstensfejaren äga tillträde ggnad och lägenhet ävensom, när sådant för arbetets verkställande rderligt, till bredvidliggande fastighet. Vägras tillträde, skall polisheten lämna handräckning.

22 §.

mom. I brandordningen må införas de ytterligare bestämmelser om sotning, som äro av nöden utöver vad i detta kapitel stadgats.

mom. Sotningstaxa skall, där sådan taxa ifrågakommer, antastadsfullmäktige samt underställas länsstyrelsens prövning.

mom. Angående skorstensfejarens rättigheter och skyldigheter i må bestämmelser meddelas i brandordningen eller i av stadsfull-e utfärdat reglemente.

6 kap.

Om vissa med stad jämförliga samhällens skyldighet att ordna sitt b

23 §.

Vad i denna avdelning är föreskrivet för stad, skall i til delar gälla även för köping, så ock för hamnplats, fiskläge eller tätare befolkad ort, då sådant av omständigheterna påkallas styrelsen till följd därav efter vederbörandes hörande därom f genom beslut, som skall underställas Konungens prövning.

Avdelning II.**Bestämmelser angående landsbygden.**

7 kap.

Om stadgans tillämpningsområde.

24 §.

Då landskommun därom gör framställning eller då länsstyrelse hänsyn till byggnadstäthet, befintligheten av eldfarliga inrättningar andra dylika omständigheter finner förhållandena sådant påkall länsstyrelsen efter vederbörandes hörande förordna, att vad i den delning stadgas skall helt eller delvis gälla inom viss kommun å eller del därav.

Har dylikt förordnande meddelats, skall jämväl vad under ning III här nedan stadgas i tillämpliga delar lända till efterrät

8 kap.

Om brandordning och förvaltningen av brandväsendet.

25 §.

För kommun, beträffande vilken förordnande, som i 24 § meddelats, skall finnas brandordning, upptagande de föreskrift utöver i denna stadga eller eljest i vederbörlig ordning me bestämmelser äro erforderliga för fullständigt och ändamålsenli nande av kommunens brandväsen.

I brandordning må för överträdelse av dess föreskrifter stadgas böter från och med 5 till och med 500 kronor.

26 §.

Av kommun antagen brandordning skall för att vara gällande fastställas av länsstyrelsen. Finner länsstyrelsen brandordningen ej kunna fastställas, skola skälen därför uppgivas. Då brandordning fastställts, skall den av länsstyrelsen ofördröjligen införas i länskungörelselerna, därav tre exemplar skola insändas till kommunikationsdepartementet, ett till justitiekanslern och ett till justitieombudsmannen. Det åligger kommunalnämnden skyndsamt besörja, att kungörelse om fastställelsen införas i den eller de tidningar, vari kommunala meddelanden för orten införas, samt att exemplar av brandordningen finnas inom kommunen att tillgå för köpare.

Vad sålunda stadgats, skall äga tillämpning jämväl i fråga om ändring i eller tillägg till brandordning.

27 §.

Förvaltningen av brandväsendets angelägenheter skall handhavas av kommunalnämnden, därest ej kommunen finner skäligt uppdraga förvaltningen åt en för sådant ändamål särskilt utsedd brandstyrelse eller ock åt annan kommunal förvaltningsmyndighet.

I brandordningen skola föreskrifter meddelas dels, då särskild brandstyrelse finnes, om dennas sammansättning, dels ock om de åligganden och befogenheter, som tillkomma den förvaltande myndigheten.

9 kap.

Om brandstyrka, brandchef och vice brandchef samt brand- och livräddningsredskap m. m.

28 §.

Kommun skall upprätthålla en brandstyrka av tillfredsställande storlek och sammansättning.

I brandordningen skola närmare bestämmelser meddelas härom ävensom om brandstyrkans åligganden i tjänsten.

Ingår i brandstyrkan allmän brandkår, är envar i kommunen boende arbetsför man pliktig att tjänstgöra i densamma från och med det år, under vilket han fyller 20 år, till och med det, under vilket han fyller 50 år.

29 §.

Närmaste inseedet över kommuns brandväsen utövas av en för sådant ändamål utsedd brandchef.

För att vid brandchefens frånvaro i hans ställe inträda skall finnas en vice brandchef.

Brandchefen och vice brandchefen utses av den myndighet, som handhar förvaltningen av brandväsendets angelägenheter. De tillsätts för den tid, som i brandordningen bestämmes.

Om brandchefens och vice brandchefens åligganden skola bestämmelser meddelas i brandordningen.

30 §.

Likaledes skola i brandordningen införas efter kommunens behov lämpade bestämmelser om:

kommunens gemensamma brand- och livräddningsredskap samt förvaringsrum för densamma,

beredande av vattentillgång för eldsläckning,

lämplig signalanordning för tillkännagivande av eldsvåda samt

i vad mån fastighetsägare åligger att anskaffa och underhålla för fastigheten erforderlig brand- och livräddningsredskap.

10 kap.

Om brandsyn.

31 §.

1 mom. Varje år å i brandordningen bestämd tid skall efter förutgången kungörelse brandsyn förrättas. Därvid skall noga undersökas:

1:o) huruvida de föreskrifter, som meddelats till förebyggande av elds uppkomst och spridning, till räddning vid eldsvåda av människoliv och egendom samt till underlättande av brands dämpande, blivit iakttagna,

2:o) huruvida å eldstad, mur, rör, tak, skorsten eller annorstädes finnes brist, som kan medföra eldfara, eller huruvida efter föregående brandsyn eldstad eller rökgång eller dit ledande ventilationsrör anordnats, borttagits eller ändrats, samt

3:o) huruvida i övrigt anordning eller förhållande förefinnes av beskaffenhet att kunna medföra fara för elds uppkomst och spridning eller svårighet vid räddning av människoliv från eldskada.

Från den årliga brandsynen må den myndighet, som handhar förvaltningen av brandväsendets angelägenheter, bevilja undantag för byggnad, som är av obetydlig beskaffenhet eller belägen på ett avstånd av minst 1,000 meter från närmaste byggnad; skolande den förvaltande myndigheten bestämma om och huru ofta brandsyn å sådan byggnad skall äga rum.

Oberoende av vad sålunda föreskrivits, skall, när brandchefen så påfordrar, särskild brandsyn hållas.

2 mom. Brandsyn förrättas av en nämnd, bestående av tre därtill lämpliga personer, som den förvaltande myndigheten utser. Vid förrättningen äger brandförsäkringsinrättning, hos vilken inom kommunen belägen fastighet är försäkrad mot skada av brand, vara tillstädes med rätt att göra erinringar men icke att deltaga i besluten.

32 §.

1 mom. Upptäcket vid brandsyn, att i 31 § 1 mom. 1:o) omnämnd föreskrift åsidosatts eller att brist, varom förmäles under 2:o) av samma moment, förefinnes, skall fastighetens ägare eller annan, som saken rör, föreläggas att vidtaga rättelse inom viss lämplig tid.

2 mom. Befinnes vid brandsyn eldstad, mur, rör, tak, skorsten eller annat dylikt vara i så bristfälligt skick, att synnerlig fara för brand är för handen, äger brandsynenämnden, där så nödigt prövas, att genast låta riva den eller de eldstäder, genom vilkas begagnande fara för brand kan uppstå, eller vidtaga annan lämplig åtgärd, varigenom begagnandet kan hindras, till dess bristen blivit avhjälpt.

3 mom. Har föreläggande givits, skall å förut kungjord tid efterbesiktning förrättas av brandsynenämnden. Befinnes därvid föreläggandet icke vara fullgjort, skall underrättelse skyndsamt meddelas polismyndigheten, som har att tillhålla den försumlige att fullgöra vad honom åligger. Arbeta, som ej blivit utfört, må polismyndigheten låta verkställa på den försumliges bekostnad.

33 §.

Iakttages vid brandsyn eller efterbesiktning anordning eller förhållande, varom i 31 § 1 mom. 3:o) sägs, eller anses i visst fall fastighetsägare eller annan med hänsyn till särskilda omständigheter böra åläggas vidtaga ytterligare åtgärder utöver vad i brandordningen eller eljest stadgats, har brandsynenämnden att ofördröjligen ingå till länsstyrelsen med anmälan därom.

Har anmälan inkommit, må länsstyrelsen efter vederbörandes hörande meddela det föreläggande, som av förhållandena påkallas; länsstyrelsen obetaget att, när skäl därtill äro, före ärendets slutliga prövning giva sådant föreläggande tillsvidare och intill dess länsstyrelsen vidare sig utlåter.

I ärende, varom nu är fråga, skall länsstyrelsens beslut meddelas brandchefen.

34 §.

Vid brandsyn och efterbesiktning skall föras protokoll, däri skall anmärkas vad som förekommit och de förelägganden, som givits. Avskrift av protokollet i vad detsamma rör fastighetsägare eller annan vederbörande, skall vid tillfället eller ofördröjligen därefter tillställas denne.

35 §.

Lägenhet, redskap eller annat, som bör vid brandsyn undersökas, skall vara tillgängligt å den för brandsyn eller efterbesiktning bestämda tid. Underlåtes sådant och visas laga förfall, skall ny tid utsättas för förrättningen eller den del därav, som ej kunnat verkställas. Tredskas någon att lämna förrättningsman tillträde till lägenhet eller annat, som skall undersökas, skall handräckning lämnas av polismyndigheten.

11 kap.

Om sotning.

36 §.

Det åligger innehavare av eldstadsförsedd byggnad att låta verkställa nödig sotning, därvid alla rökgångar och eldstäder, som icke användas uteslutande för gas eller elektricitet, skola jämte tillhörande rökrör och imrör noga rengöras.

I brandordningen skall föreskrift intagas om den tid, som får förflyta från en sotning till nästa, ävensom meddelas de övriga bestämmelser om sotning, som kunna vara erforderliga.

Avdelning III.

Allmänna bestämmelser.

12 kap.

Om tillsynen över brandväsendet i riket.

37 §.

Länsstyrelse skall, var inom sitt län, vaka över att brandväsendet tillfredsställande ordnat samt, där underlåtenhet i sådant hänseende ort äger rum och länsstyrelsens framställningar om rättelse icke as, anmäla förhållandet hos Konungen.

13 kap.

Om förfarandet vid eldsvåda m. m.

38 §.

mom. Envar, som upptäcker eldsvåda eller fara därför, åligger dem, som äro utsatta för eldfaran, ävensom att, såvida han kan släcka elden eller undanröja faran, genom förefintlig siging eller på annat lämpligt sätt underrätta därom, så att manskap kan infinna sig.

mom. Innehavare av telefon åligger att medelst denna genast inkommen brandanmälan vidare samt att vid eldsvådetillfällen fonen till förfogande för brandchef eller den, som går hans

39 §.

mom. Vid eldsvåda äger brandchefen eller den, som i hans befälet, att, när han anser sådant erfordras för hämmande av dning, låta spränga eller riva hus, plank, staket eller annat; i brandordningen må kunna bestämmas, att han dessförinnan därest omständigheterna det medgiva, rådgöra med underlydande r annan.

Vatten för eldsläckning må hämtas från enskilda tillunnar eller andra vattensamlingar, när brandchefen eller annan befälet giver befallning därom.

40 §.

Brandchefen är berättigad att för räddnings- och släcknin vid eldsvåda bereda brandkåren tillträde till den fastighet, där utbrutit, ävensom vid behov till annan fastighet samt att för främjande låta avspärra brandplatsen, påkalla åtgärder för belys densamma och dess närmaste omgivning samt för avstängning i derlig utsträckning av vattenledning för annat ändamål än eldsl ävensom förhindra belamring av gator, vägar och portgångar m. Närmare föreskrifter härom må intagas i brandordningen.

41 §.

Ägare av fastighet, där eldsvåda timat, är pliktig att f släckning, grävning och andra efter branden nödiga arbeten, lämpligen kunna av brandkåren utföras, tillhandahålla erforderlig styrka vid påföljd för uraktlåtenhet därutinnan, att brandch ägarens bekostnad anskaffar det behövliga manskapet.

42 §.

Envar ägare av häst, fordon eller båt är pliktig att, när chefen för släckningsarbete det påfordrar, ställa dem till brandv förfogande emot ersättning, på sätt i brandordningen bestämmes.

14 kap.

Om ansvarsåföljd, besvär i ärenden rörande brandväsendet m.

43 §.

1 mom. Underlåter någon att ställa sig vid brandsyn giv läggande till efterrättelse, böte, där ej särskilt vite är av rä från och med 5 till och med 500 kronor.

Till enahanda böter vare den förfallen, som vid brandsyn att lämna förrättningsman tillträde till lägenhet eller annat, undersökas, eller som utan skäl vägrar skorstensfejare tillträde, d inställer sig för sotnings verkställande.

2 mom. Till böter från och med 5 till och med 500 kronor envar, som bryter mot vad som i 36, 38 och 42 §§ finnes för föreskrivet.

3 mom. Den, som giver eller föranleder falsk brandsignal eller
a norledes falskeligen åstadkommer brandstyrkas samling eller utryck-
straffes med böter från och med 25 till och med 500 kronor eller
fängelse i högst 6 månader.

4 mom. Underlåter medlem av brandstyrka utan giltigt förfall
inställa sig vid övning eller eldsvåda eller vägrar han vid sådant
utan skäl att fullgöra honom av förman i tjänsten given befall-
straffes med böter från och med 5 till och med 500 kronor.

Har den, som är i annans arbete eller tjänst anställd, uteblivit
randövning eller eldsvåda av den anledning att arbetsgivaren eller
edaren förvägrat honom erforderlig ledighet, vare arbetsgivaren
rbetsledaren, såvida ledigheten kunnat utan synnerlig olägenhet
as, förfallen till det ansvar, som i första stycket av detta mo-
sägs.

5 mom. Uraktlåter skorstensfejare, vad honom enligt denna stadga,
rdning eller reglemente åligger, straffes, där ej förseelsen anses
da till varning eller avsättning, med böter från och med 5 till
d 500 kronor.

44 §.

örseelse mot denna stadga eller mot brandordning åtalas av all-
klagare hos polisdomstol, där sådan är inrättad, men eljest hos
mmare eller, där sådan icke finnes, vid allmän domstol.

45 §.

1 mom. Till straff enligt denna stadga eller brandordning må icke
om å förseelsen följer straff enligt allmän lag.

2 mom. Böter ävensom viten, vilka på grund av denna stadgas
randordnings föreskrifter ådömas, tillfalla det samhälle, inom vilket
sen ägt rum.

3 mom. Saknas tillgång till fulla gäldandet av berörda böter eller
skola de förvandlas enligt allmän lag.

46 §.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse
denna stadga eller brandordning, fortsätter samma förseelse, skall,
an därtill varder lagligen förvunnen, för varje gång, stämning honom
, fällas till det straff, som är bestämt för förseelsen.

47 §.

1 mom. Den, som är missnöjd med beslut vid brandsyn, "överklaga detsamma, i stad hos polismyndigheten och på land länsstyrelsen, inom fjorton dagar efter det han därav skriftligt fått del.

2 mom. Över polismyndighets beslut må besvär anföras h styrelsen inom trettio dagar efter det klaganden av beslutet erhål

3 mom. Över beslut, som länsstyrelse meddelat på besvä polismyndighets beslut eller eljest på grund av denna stadga eller ordning, må besvär anföras hos Konungen inom tid, som i allmä bestämd för överklagande av förvaltande myndigheters och ämbe beslut.

48 §.

1 mom. Vad i denna stadga sägs om magistrat gäller, för holm överståthållarämbetet, för stad, där magistrat ej finnes, staden särskilt tillsatta styrelse samt för köping, annat samhälle å som i 23 § avses, och landskommun kommunalnämnd eller mu nämnd.

I stad, där stadsfullmäktige ej finnas, skall allmän rådstu den befogenhet, som enligt denna stadga tillkommer stadsfullmäk

2 mom. I denna stadga förstås med polismyndighet, för holm överståthållarämbetet samt för annan stad poliskammare, ell sådan ej finnes, magistrat eller stadsstyrelse.

För samhälle, som i 23 § omförmäles, bestämmer Konungen förslag av länsstyrelsen, vem det i olika avseenden tillkommer a göra polismyndighetens åligganden enligt denna stadga.

Å landsbygden i övrigt ankommer på landsfiskalen att utf som enligt denna stadga åligger polismyndigheten.

49 §.

Vad i denna stadga och ortens brandordning föreskrives, även beträffande statens byggnader och upplag m. m., därest Konungen för något fall annorlunda förordnar.

50 §.

De bestämmelser, som i denna stadga finnas meddelade för köping och annat samhälle, som i 23 § avses, skola jämväl gälla

icke planlagda område; dock må för sådant område länsstyrelsen de avvikelser från vad under avdelning I här ovan stadgats, a anses vara av behovet påkallade.

Denna stadga skall träda i kraft den 1 januari 1924, vid vilken stadgan för rikets städer den 8 maj 1874 upphör att gälla.

*Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i s
å Stockholms slott den 9 mars 1923.*

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, st
LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON,
ÅKERMAN, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Örne anför:

Den förlust, vårt land årligen tillfogas genom eldsvådor, up
flera tiotal miljoner kronor. Säkerligen skulle åtskilliga av dessa el
icke hava uppkommit eller nått den omfattning, de fått, om bran
varit bättre tillgodosett. Vikten av ett på ändamålsenligt sätt
brandväsen är därför uppenbar.

Historik.

Brandstadgan för rikets städer den 8 maj 1874 föreskriver, att
städerna åliggande vården om brandväsendet skall handhavas
stadgan och städernas i överensstämmelse därmed upprättade b
ningar. Brandordningen, som antages av stadens beslutande m
och underställes vederbörande länsstyrelse, skall innehålla de bes
ser, som för ett fullständigt och ändamålsenligt ordnande av
brandväsen äro av nöden utöver vad i stadgan föreskrives. I br
ningen skola föreskrifter finnas om sotning, om brandvakt, om be
av tillräcklig vattentillgång vid eldsvåda, om brandredskap och
för räddande av människoliv, om brandstyrka samt om förfarandet
eldsvåda. Brandstyrkan skall stå under befäl av en brandchef, v
ganden och befogenheter stadgan närmare reglerar. Vidare in
stadgan detaljerade föreskrifter om brandsyn och vad med de
står i samband. Slutligen uppdrager stadgan, efter att hava
några bestämmelser av straffrättslig och processuell natur, å
relse att vaka däröver, att städerna hava sitt brandväsen oms
ordnat och äro försedda med brandordningar, upprättade i övere
melse med stadgan. Vad i stadgan är föreskrivet om stad skall
lämpliga delar gälla även för köping så ock för hamn, fiskläge och
ställe med större sammanträngd befolkning, då sådant av om
heterna påkallas och vederbörande länsstyrelse till följd därav efter

andes hörande därom förordnar genom beslut, som skall underställas ungl. Maj:ts prövning.

Under den tid av snart 50 år, brandstadgan länt till efterrättelse, upprepade gånger krav framlagts på en revision av densamma.

År 1889 ingavs sålunda från en del brandförsäkringsinrättningar till ungl. Maj:t en skrift, däri framhölls, bland annat, att erfarenheten givit vid handen, att ett brandväsen, ordnat efter brandstadgan, icke vore fullständigt och ändamålsenligt. De allmänna föreskrifterna i stadgan behövde i flera fall preciseras. De huvudsakligaste bristerna i brandväsendet vore, att stående brandkår saknades, att brandmanskapet ej övades tillräckligt, att brandredskapen icke hölles i god ordning samt att brandchefen icke vore fackman. På grund härav anhölls, att Kungl. Maj:t täcktes vidtaga lämpliga åtgärder för en revision av stadgan. Över framställningen, som torde hava föranletts av de stora eldsvådor, som år 1888 härjade Umeå och Sundsvall, hördes en del myndigheter, men föranledde densamma ej vidare åtgärd. I slutet av år 1914 hava åtskilliga försäkringsanstalter i en ingiven skrift framhållit nödvändigheten av att brandstadgan underkastades omarbetning i syfte att dess stadganden bleve mera ägnade än nu att förebygga uppkomsten och utbredning av eldsolyckor. Vidare har från sammanslutningar inom rikets brandkårer samt försäkringsgivare framhållits nödvändigheten av att även brandväsendet å den egentliga landsbygden ordnades genom utarbetandet av en särskild stadga. Framställningar i dylikt syfte hava gjorts hos Kungl. Maj:t av Skånska brandkårsförbundet år 1910 och av Riksförbundet av Sveriges frivilliga brandkårer år 1914. I riksdagen har denna fråga behandlats åtskilliga gånger. Vid 1886 års riksdag väcktes motion om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utfärdande av författning angående brandsyner å landet och vid 1890 års riksdag hemställde en motionär, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att den eller de kommuner å landet, som ville besluta sig för inrättande av brandkårer och för dem antaga stadgar, måtte lika väl som stad, köping eller fiskläge o. s. v. bliva oförhindrade att på det enda lämpliga sätt, som kunde tänkas, ordna sitt brandväsen genom att å därför gällande reglemente erhålla sådan fastställelse, att detsamma kunde äga bindande verkan även vad vitesbestämmelserna anginge. Motionerna blevo emellertid avslagna. Vid framläggandet av förslag till ändring av 74 § i förordningen angående kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 yttrade chefen för civildepartementet till statsrådsprotokollet den 4 april 1913, bland annat, att förhållandena inom åtskilliga landskommuner otvivelaktigt voro sådana, att frånvaron av föreskrifter rörande brandväsendet medförde kännbar olägenhet; att be-

hovet av föreskrifter vore så trängande, att möjlighet borde beredas kommunerna att, i avvaktan på fullständigare lagstiftning i ämnet, sätta beslut om tillämpning av de föreskrifter, som för olika kommuner vidkommande kunde vara erforderliga; att rätten för en kommun att taga ordningsstadgar för brandväsendet kunde enklast vinnas på de bland de kommunala stadgar, varom kommunalstämma ägde beslut, jämväl upptoges vård om brandväsendet; samt att efter det erfarenhet vunnits om denna rätts utövande och de ordningsstadgar, som i sådant hänseende antoges, tillfälle bleve att i sammanhang med brandstadgans omarbetande överväga om och i vad mån allmänna bestämmelser kunde i förevarande hänseende erfordras jämväl för landsbygden. På hemställan av departementschefen beslöt Kungl. Maj:t att till riksdagen avlåta proposition med förslag till ändring av förutnämnda paragraf, så att landskommun erhöi rätt att fatta beslut om kommunalstadgar till befrämjande av vård om brandväsendet. Propositionen bifölls av riksdagen, sedan konstitutionsutskottet tillstyrkt densamma. Lag i ämnet utfärdades sedermera den 13 juni 1913. Vid 1914 års förra riksdag yrkade en motionär, att riksdagen måtte besluta en skrivelse till Kungl. Maj:t med hemställan om utarbetande och framläggande för riksdagen av förslag till lagstiftning i förevarande ämne. Lagutskottet, som vitsordade önskvärdheten av att det i många fall mindre tillfredsställande brandväsendet å landsbygden ordnades, framhöi emellertid, dels att utskottet i frågans dåvarande skede och utan nödig utredning icke kunnat bilda sig någon bestämd uppfattning om grundlinjerna för en eventuellt behöfelig lagstiftning och dels att Kungl. Maj:ts uppmärksamhet förut blivit fäst å frågan, som, enligt vad utskottet inhämtat, redan vore föremål för utredning inom vederbörande departement. Utskottet hemställde därför, att motionen icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda. Utskottets ordförande avgav reservation, däri han hemställde, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes efter verkställd utredning för riksdagen framlägga förslag till lagbestämmelser angående ordnandet av brandväsendet å landsbygden. Vid ärendets behandling i riksdagen bifölls utskottets hemställan av första kammaren, varemot andra kammaren biföll reservationen. I motion vid 1915 års riksdag föreslogs, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes efter verkställd utredning för riksdagen framlägga förslag till lagbestämmelser angående ordnande av brandväsendet å landsbygden. Motionen tillstyrktes av lagutskottet, varefter riksdagen beslöt att hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbeta och, såvitt på riksdagens medverkan ankomme, för riksdagen fram-

förslag till stadganden angående ordnandet av brandväsendet å dsbygden. Vid 1918 års riksdag väcktes motion om skrivelse till ngl. Maj:t med anhållan, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utnde av förslag till lag om brandskydd, men vann motionen icke gens bifall.

Genom brev den 6 december 1918 har Kungl. Maj:t uppdragit åt lda sakkunniga att verkställa ej mindre revidering av brandstadgan rikets städer av den 8 maj 1874 med hänsyn till brandskyddets tillgande enligt nutida fordringar än även utredning om och i vad jämväl för rikets landsbygd några allmänna bestämmelser i brand-savseende kunde erfordras, ävensom avgiva det förslag, vartill be-utredning kunde föranleda. De sakkunniga, som biträts av seder-tillkallade särskilda sakkunniga, hava den 16 april 1921 överlämnat motiv åtföljda förslag till lag angående brandväsendet i riket samt brandstadga för riket. De sakkunniga hava varit f. d. landssekreteraren L. Uddén, vice brandchefen C. G. O. S. Borgenstierna, borgmästaren . E. Hallin, godsägaren W. Kumlin och direktören P. Tollin. Övergen hava utlåtanden avgivits av Kungl. Maj:ts befallningshavande i länen, ett flertal andra statliga myndigheter, en mängd såväl stads-landskommuner, svenska stadsförbundet, svenska landskommunernas nd, flera brandförsäkringsinrättningar samt åtskilliga föreningar och anslutningar m. fl. Förslagen hava därefter varit föremål för om-ing inom kommunikationsdepartementet. Såsom resultat av denna etning föreligger nu ett förslag till brandstadga.

De sakliga förändringar i gällande brandstadga, som det omarbe-förslaget innebär, kunna sammanfattas sålunda: Förvaltningen av väsendets angelägenheter har uppdragits åt en särskild förvaltnings-ighet. En dylik delegation omnämnes ej i brandstadgan. I fråga om styrkan föreskriver brandstadgan endast, att den skall vara antingen d eller ock grundad på medborgerlig plikt. Förslaget, som först åller stads skyldighet att upprätthålla en brandstyrka av tillfreds-de omfattning, föreskriver därefter, att brandstyrkan skall vara ansatt dels av avlönad personal och dels av personal, som inträder und av medborgerlig plikt. Den avlönade personalen är antingen ndkår, som odelat ägnar sig åt brandtjänsten, eller ock borgar-r, som har brandtjänst vid sidan av sitt borgerliga yrke. Den borgerlig plikt grundade brandstyrkan utgör allmänna brandkåren. adgan uppställer inga som helst fordringar i fråga om brand-kompetens. I förslaget stadgas, att brandchefen och hans ställ-dare, vice brandchefen, skola vara i sitt yrke väl förfarna och

Förslagets
huvud-
grunder.

vitsordade samt besitta goda befäsegenskaper. I sammanhang d'' har även föreskrift meddelats, att val av brandchef och vice bra skall för att vara giltigt fastställas av vederbörande länsstyrelse, so att pröva den valdes lämplighet för befattningen. Brandsynen, so ligt brandstadgan är att betrakta närmast som en eldstadsbesiktni i förslaget väsentligt utvidgats. Bestämmelserna om sotning hava fått ett fylligare innehåll, krav på skorstensfejares yrkesutbildning uppställts och sotningsfristerna fixerats. Slutligen innehåller försla särskild avdelning, avsedd att ordna förhållandena å landsbygden.

Jag övergår härefter till att närmare redogöra för det nu f gande förslaget, därvid jag även får tillfälle angiva, i vilka häns detsamma skiljer sig från de av de sakkunniga framlagda förslage

De sakkunniga hava i sin motivering anført, att det vid den sion av brandstadgan, som av dem företagits, framstått såsom et visligt behov att kunna på en av Konung och riksdag gemensamt lag grunda det statsingripande i kommunernas lagstadgade självst som måste antagas komma att införas i en brandstadga för riket. statsingripande sträckte sig i de sakkunnigas förslag till brand väsentligt utöver vad dittills gällt. Förslaget innebure ett framtv i av vissa prestationer i brandskyddshänseende, vilka visserligen t l n stor del inom de större städerna redan av självbevarelsedrift fullgjord , men vilka för ett tidsenligt ordnat brandväsen måste i större eller mind e grad fordras av varje samhälle med större sammanträngd befolkni n . Och vidkommande den egentliga landsbygden ville förslaget dels infö a en organisationsram, dels ock kräva vissa prestationer, närmast jäm med dem, å vilka givits uttryck i lagen den 14 oktober 1914 om kommande och släckning av skogseld. Dessa långt gående anspråk icke framgent lämpligen lagfästas i en av Kungl. Maj:t utfärdad utan hade otvivelaktigt sin naturliga plats i allmän lag.

Den av de sakkunniga föreslagna uppdelningen i dels en l brandväsendet, dels ock en brandstadga har, såsom av det omar förslagets titel framgår, ej bibehållits. I det omarbetade förslaget nyss omförmälda anspråk i väsentlig grad modifierats. Det av d kunniga anförda skälet för stiftandet av en särskild lag torde därf'' längre vara av vägande natur. Man lærer icke heller kunna m påstå, att de kommuner, för vilka gällande brandstadga äger tilläm hittills i avsevärdare mån åsidosatt dem jämlikt stadgan åliggande om brandväsendet. De sakkunniga vitsorda också själva den utve eldsläckningsväsendet i vårt land under de senaste årtiondena vu jämförelse med det tillstånd, vari det befann sig på 1870-talet.

immer, att åtskilliga av de i lagen införda bestämmelserna hava ansetts i de böra medtagas. Detta gäller, på sätt jag i det följande får tillfälle are utveckla, först och främst 6—8 §§, vari föreskrivits inrättandet a en riksbrandinspektörsbefattning och länsbrandinspektörstjänster samt s bestämmelser om bestridandet av kostnaderna för deras verksam- Vidare har 4 § uteslutits. Det torde nämligen icke vara rätta att i brandstadgan reglera den ömtåliga frågan om den vid kombrandväsen anställda personalen äger att utan straffpåföljd företaga edläggelse. De i övriga §§ av lagen upptagna bestämmelserna ma, om än icke så detaljerade, redan i gällande brandstadga. anledning att nu införa dem i en särskild lag torde näppeligen a. Vidare bör också framhållas, att beträffande det med brandet jämförbara byggnads- och hälsovårdsväsendet icke finnes någon righet till den föreslagna lagen.

Såsom allmän anmärkning mot de sakkunnigas förslag till brandför riket kan anföras dels att det innehåller alltför många detalj- melser och dels att det kommer att för mindre samhällen medföra r, som överstiga vad skäligen kan åläggas samhällena. Det har vid omarbetandet av förslaget framstått såsom önskvärt att be- dess omfång och modifiera dess föreskrifter, så att de icke i ekot avseende bliva alltför betungande.

Att de sakkunnigas förslag till brandstadga så väsentligt överstiger e brandstadgas mått, beror därpå, att de sakkunniga ansett sig förslaget införa allt, som enligt den med tiden vunna erfarenheten betraktas såsom allmängiltigt och av gemensamt gagn för brandet å varje ort, under det att åt brandordningarna överlämnats att ma de för varje ort speciella angelägenheterna, som bero av lokala nden. De sakkunniga hava frångått den typ, för vilken gällande dga är en representant, eller att utgöra en ram, inom vilken llena kunna ordna sitt brandväsen.

Det lär emellertid kunna ifrågasättas, om den av de sakkunniga a beträdda vägen är lämplig. Att en föreskrift är av allmängiltig enhet och bör vara gällande för varje ort, torde icke nödvändigt densamma införas i brandstadgan. Den kan lika väl få sin plats för orten gällande brandordningen. Genom den verksamhet, ensammanslutningar å brandväsendets område utöva, har åstadkom- att redan nu åtskilliga orter äro försedda med brandordningar a ungefär enahanda innehåll. Då de sakkunnigas uppfattning i denna icke kommit till uttryck i det omarbetade förslaget, har detta be-

rott på farhågor för att en alltför stor detaljriktedom skall verka gande och hindra överskådligheten. -

Vad därefter vidkommer förslagens verkningar i ekonomiskt seende förefaller det som om de sakkunniga i sin för övrigt lofvär strävan att åstadkomma ett så effektivt brandskydd som möjligt alltid tagit nödig hänsyn till de stora kostnader, förslagets genomf komma att medföra för särskilt de mindre samhällena. Vid ord av ett samhälles brandväsen måste tillses, att de därtill erforderliga gifterna stå i rimligt förhållande till de fördelar, som man av vinna. -

Special-
motivering:

Det omarbetade förslaget, som fått titeln förslag till brand i stället för förslag till brandstadga för riket, såsom de sakkunnig slagit, är uppdelat i tre avdelningar, innehållande: den första b melser angående städerna och med dem jämförliga samhällena, den bestämmelser angående landsbygden och den tredje allmänna b melser, gällande, där ej annorlunda anges eller så uppenbarligen går ej vara fallet, såväl städer som landsbygd.

Avdelning I.

Bestämmelser angående stad.

1 kap.
Om stads
skyldighet att
upprätthålla
ett brand-
väsen, om
brandordning
samt om för-
valtningen
av brand-
väsendet.

I 1 § fastslås städernas skyldighet att vidmakthålla ett väsen, som kan anses tillfredsställa skäligen anspråk på tryggh skada av brand. Någon nyhet innebär detta icke, då gällande stadga i 1 § utgår från att det åligger städerna att vårda brandv och 19 § i samma stadga innehåller, att länsstyrelse skall vaka d att städerna hava sitt brandväsen omsorgsfullt ordnat. De sakk hava i sitt lagförslag, 1 § 1 momentet, som nu förevarande pa avser att ersätta, omnämnt några av de grunder, efter vilka stä nyssherörda skyldighet bör bedömas, ävensom allmänt angivit va hör till brandväsendet. Detta har icke upptagits i det omarbeta slaget, då det torde vara onödigt att i brandstadgan angiva, vilken no m länsstyrelse bör använda vid bedömandet av frågan om en stad fullgj sin omförmälda skyldighet samt att återgiva vad som förekommer län e fram i stadgan.

2 § första stycket är till innehållet överensstämmande med 3 i de sakkunnigas förslag. I andra stycket har upptagits bestämmelse i

4 § 2 momentet av de sakkunnigas förslag, därvid dock, då de förse-
 , varom här är fråga, ofta äro av obetydlig art, bötesbeloppets mini-
 satts till 5 kronor.

3 § motsvarar 4 § 1 momentet i de sakkunnigas förslag. Utav
 sakliga ändringar, som företagits däri, torde här endast behöva om-
 s, att föreskriften om skyldighet för magistrat eller stadsstyrelse
 att införa brandordningen i en särskild liggare fått utgå såsom saknande
 betydelse. Föreskriften finnes visserligen i nu gällande brandstadga, men
 torde endast sällan hava efterlevts.

I 4 § lämnas föreskrifter om förvaltningen av brandväsendet. De
 niga hava under framhållande av att i brandordningarna för en
 av rikets städer redan nu föreskrives, att brandväsendets ärenden
 å kommunens vägnar skola handhavas av en brandstyrelse, föreslagit,
 nna anordning, som förefölle synnerligen praktisk, skulle införas i
 täder. Mot detta förslag hava betänkligheter framförts från flera
 Det har sålunda framhållits, bl. a., att åtskilliga städer, bland dem
 s största, sakna särskilt organ för förvaltningen av brandväsendet
 att det försports några olägenheter därav. Det skulle också bäst
 sstämma med grunderna för den kommunala självstyrelsen att låta
 örande samhälle få avgöra, om behov föreligger att inrätta särskild
 e för brandväsendet. Vad sålunda anmärkts torde icke sakna fog.
 omarbetade förslaget har därför föreskriften om obligatoriskt in-
 de av brandstyrelse icke bibehållits. Det har endast föreskrivits,
 rskild förvaltningsmyndighet skall finnas, varefter åt stadsfullmäk-
 verlämnats att avgöra, om denna myndighet skall utgöras av en
 ändamålet utsedd styrelse eller om förvaltningen av brandväsendet
 uppdragas åt någon redan befintlig kommunal förvaltningsmyn-

Enligt de sakkunnigas förslag skall brandstyrelsen bestå av
 hefen, en av magistraten eller stadsstyrelsen utsedd, helst lagfaren
 t, statsarkitekten eller motsvarande tjänsteman, om sådan finnes,
 inst två, högst fyra av ortens beslutande myndighet valda leda-

Även beträffande denna del av förslaget hava anmärkningar
 llts, i det att man ansett det vara olämpligt eller onödigt att
 hefen och statsarkitekten äro ledamöter av brandstyrelsen. I
 om brandchefens ledamotskap torde böra erinras, att enligt de
 nigas förslag brandstyrelsen skulle hava till uppgift, bl. a., att
 mån övervaka brandchefens verksamhet samt pröva och avgöra
 om framställda förslag. Under sådana förhållanden synes det
 nna ifrågasättas, om det är lämpligt att låta brandchefen med
 nderätt deltaga i brandstyrelsens förhandlingar. Vad statsarki-

tekten beträffar, torde det endast undantagsvis förekomma, att gor, som beröra hans verksamhetsområde, föreligga till brandst. behandling. Skulle dylika frågor förekomma, står ju alltid möjl. öppen att inhämta hans utlåtande. Ej heller finner jag skäl för bestämmelsen att magistraten eller stadsstyrelsen skall utse e mot i brandstyrelsen. Vad de sakkunnigas förslag i övrigt inn om brandstyrelsens sammansättning och formerna för dess verk synes mig utan olägenhet kunna uteslutas ur brandstadgan. kunnigas förslag till organisation av brandstyrelsen, vilket i huvu liga delar uppgjorts med bestämmelserna om byggnadsnämnd i nadsstadgeförslaget av den 4 december 1919 till förebild, har därf upptagits i det omarbetade förslaget. Städerna hava lämnats full att härutinnan bestämma, som de finna lämpligt. I fråga om de ganden, som enligt de sakkunnigas förslag skulle tillkomma brand sen, råder, enligt vad de inkomna utlåtandena ge vid handen, st ningsskiljaktighet. I det omarbetade förslaget har därför upptagits vad som allmänt anses böra tillkomma den förvaltande myndi och överlåtits åt vederbörande att i brandordningen lämna suppl föreskrifter. En avvikelse från de sakkunnigas förslag har dock därutinnan, att tillsättandet av brandchef och vice brandchef upp åt den förvaltande myndigheten. Gällande brandstadga säger, att chefen skall utses av den kommunala myndighet, som i brandord bestämmes. I 9 § i de sakkunnigas förslag har brandstyrelsen att upprätta förslag rörande brandchefs och vice brandchefs tillsä varefter i 15 § föreskrivits, att tillsättningen skall verkställas av beslutande myndighet, så framt icke i brandordningen tillsättningen dragits åt annan kommunal myndighet. Erfarenheten har em givit vid handen, att då den beslutande myndigheten skall tillsätta befattningshavare i kommunens tjänst för frågans avgörande frå synpunkter ofta bliva bestämmande. Detta torde vara att i mind befara, om den förvaltande myndigheten har avgörandet i sin ha

2 kap.
Om brand-
styrka, brand-
chef och vice
brandchef.

2 kapitlet motsvarar 4 och 5 kapitlen i de sakkunnigas 19 och 20 §§ i detta återges i 5 § i det omarbetade förslaget, d en del ändringar och tillägg. Så har den i 20 § andra punkten tagna bestämmelsen om brandstyrkans sammansättning icke bib då den där anförda indelningsgrunden, såsom längre fram skall icke befunnits lämplig. Vidare har föreskriften i 19 § 2 mom stycket att visst antal av borgarbrandkårens medlemmar skall kommunens försorg förses med bostäder inom brandstationens

r i dess omedelbara grannskap fått bortfalla. Ehuru det måste med-
 vas, att nämnda föreskrift är ägnad att höja brandkårens effektivitet,
 det dock starkt ifrågasätts, om den är påkallad av ett så oavvis-
 behov, att man bör bortse från de ekonomiska konsekvenser, den
 mer att medföra för de mindre samhällen, som sakna verkliga brand-
 tioner och endast hava enklare byggnader för brandredskapens för-
 g. Kostnaderna för förhyrandet av bostäder eller, där detta, så-
 väl låter tänka sig, icke kan ske, för uppförandet av en brandsta-
 försedd med bostadslägenheter, torde i många fall bliva så avse-
 , att de överstiga vad som skäligen kan åläggas ett litet samhälle
 icke heller stå i rimlig proportion till de fördelar, som man avser
 vinna. Den av de sakkunniga föreslagna organisationen av borgar-
 kåren har därför ansetts icke böra föreskrivas såsom ovillkorlig för
 samhälle.

I 3 momentet, som motsvarar samma moment i 19 § av de sak-
 gas förslag, har intagits en bestämmelse om skyldighet för varje i
 boende arbetsför man att tjänstgöra i allmänna brandkåren från och
 det år, under vilket han fyller 20 år, till och med det, under vil-
 han fyller 50 år. Denna bestämmelse är avsedd att träda i stället
 § första stycket i den föreslagna lagen angående brandväsendet.

där upptagna åldersgränserna, resp. 18 och 60 år, som hämtats från
 om förekommande och släckning av skogseld, hava ansetts böra
 as något med hänsyn till den skillnad, som råder mellan förhållan-
 vid en skogseld och vid en annan brand.

Slutligen har i det omarbetade förslaget ett nytt moment, det
 , tillagts, avseende att möjliggöra undantag från den i första mo-
 t uppställda regeln att stads brandstyrka skall vara sammansatt
 av avlönad personal och dels av personal, som inträder på grund
 medborgerlig plikt. Att organisera en allmän brandkår kräver ofta,
 lt i städer med växlande befolkning, ett omfattande och besvärligt

. Brandkårens uttagande bland den till brandtjänst pliktiga delen
 av befolkningen, dess rullföring, mönstring och övning med särskild, för
 dess behov anskaffad brandredskap möta stora svårigheter utan att ga-
 ranti vinnes för att den kommer att bliva till verklig hjälp åt den av-
 lönade brandstyrkan, då så skulle behövas. Då den avlönade brandstyr-
 kan till storlek och sammansättning är av sådan beskaffenhet, att alla
 rimliga anspråk på trygghet mot brandskada kunna anses tillgodosedda,
 torde det därför icke vara nödvändigt att kräva upprättandet av allmän
 brandkår. Likaledes har det medgivits, att så kallad frivillig brandkår
 må ersätta annan brandstyrka. De sakkunniga hava i sin motivering för-

utsatt, att frivillig brandkår kan ingå såsom en kärna i den allmän brandkåren eller till och med helt ersätta denna. Bestämmelse häro har ansetts lämpligen böra intagas i brandstadgan, därvid dock den frivilliga brandkårens insats synts icke böra inskränkas till att utgöra en sättning för den allmänna brandkåren utan kunna utsträckas till att omfattas även annan brandstyrka.

6—8 §§ i det omarbetade förslaget äro avsedda att träda i ställ för 4 kap. i de sakkunnigas förslag. 6 § 1 momentet innehåller att brandchefen skall hava närmaste inseeendet över stadens brandväsen att såsom hans ställföreträdare skall finnas en vice brandchef. I 2 momentet föreskrives, att brandchefen och vice brandchefen skola vara väl och vitsordade i sitt yrke och besitta goda befälsegenskaper. De sakkunniga hava gått vida längre i sitt förslag och krävt, att den, som vinna anställning såsom brandchef eller vice brandchef, skall bevis om viss utbildning. Denna är olika alltefter folkmängden i stad, varom fråga är. Städerna hava indelats i tre grupper: 1) med över 20,000 invånare, 2) städer med 5,000—20,000 invånare städer med under 5,000 invånare. I den första gruppen skola brandchefen och vice brandchefen äga utbildning såsom brandkapten, i den andra gruppen brandchefen såsom överbrandmästare och vice brandchefen såsom brandmästare och i den tredje gruppen åtminstone brandchefen såsom brandmästare. Denna utbildning ådagaläggas genom särskilda på ansökan färdade brev. För erhållande av dylikt erfordras, för brandkapten intyg från tekniska högskolan eller högre avdelning av Chalmers tekniska institut om godkända insikter i husbyggnadslära eller ock in annorledes förvärvat motsvarande kunskapsmått samt brandchefs intyg om vederbörande efter minst 6 månaders utbildning vid yrkesbranschen besitter godkänd befälsutbildning och goda befälsegenskaper, för brandmästare betyg om godkända insikter i byggnadslära från fackskola eller tekniskt gymnasium eller ock intyg om annorledes förvärvat motsvarande kunskapsmått samt brandchefs intyg, att vederbörande efter minst 3 månaders utbildning vid större yrkesbrandkår besitter godkänd underbefälsutbildning och goda befälsegenskaper samt för brandmästare intyg från brandchef att vederbörande efter enahanda brandkårsutbildning äger godkänd underbefälsutbildning och goda befälsegenskaper.

En av bristerna i den nuvarande brandstadgan är, att inga som helst fordringar uppställas på brandchefens kompetens. Enligt vad de sakkunniga inhämtat, har också i ett stort antal städer brandchefen icke före sin anställning haft någon utbildning i yrket eller åtminstone icke nöjaktigt sådan. Att detta är ett missförhållande, som bör avhjälpas,

torde icke kunna bestridas. Frågan är endast, hur långt man därvid bör gå. Beträffande den av de sakkunniga föreslagna indelningsgrunden för rikets städer hava de sakkunniga tvekat och ifrågasatt, om icke **taxeringsvärdet** av byggnaderna i staden i stället borde bliva bestämmande. Med hänsyn till de i hög grad växlande siffror taxeringsvärdena visa från den ena femårsperioden till den andra hava emellertid de sakkunniga ryggat tillbaka för denna grund och nödgats söka en annan stabil, som de funnit i folkmängden. Häremot kan invändas, att ängden icke är ensam utslagsgivande. Även andra faktorer spela såsom byggnadssätt, stadsplanens beskaffenhet, taxeringsvärdet å stabyggnader, förekomsten av eldfarliga inrättningar, fabriker och ligo samlingslokaler med mera. Vidare kan framhållas, att åtskillstäder genom inkorporering av intilliggande landsbygd fått sitt inantal väsentligt ökat utan att därför stadens behov av brandskydd större. Av det sagda framgår, att en stad med mindre invånarkan med avseende å brandfarlighet vara sämre lottad och följaktkräva mera brandskydd än en större stad. De skiftande förhållanden, härvidlag äro bestämmande, göra det emellertid omöjligt att finna indelningsgrund, som passar för alla fall.

Vad därefter vidkommer de av de sakkunniga föreslagna kompe-
rdringarna för de olika gruppernas brandchefer och vice brandche-
va från åtskilliga håll tvivel framförts om lämpligheten och beho-
av att uppställa dylika fordringar. Det har uppgivits, att de större
s erna nu hämta sina brandchefer huvudsakligen från militärbefälet,
s mt att i en del medelstora och mindre städer brandcheferna rekryte-
r ån de större yrkesbrandkårernas underbefäl. Genom det starka
vandet i de sakkunnigas förslag av den byggnadstekniska delen
ildningen komme troligen det hittills tillämpade rekryteringssy-
icke att bibehållas. Då blott ett fåtal militärer torde vara be-
att underkasta sig den erforderliga byggnadstekniska utbildningen,
et nära till hands, att brandchefsbefattningarna komme att besät-
byggnadsteknici, och väl oftast av sådana, som icke haft påräk-
amgång i det yrke, för vilket de utbildat sig. En dylik utveck-
re icke fördelaktig.

De sålunda framställda farhågorna torde icke sakna berättigande.
kkunniga hava lagt alltför stor vikt vid den byggnadstekniska de-
utbildningen på bekostnad av den praktiska. Detta kan befaras
ra möjligheterna för städerna att till brandchefer erhålla eljest kva-
de och lämpliga personer. Vad beträffar de mindre och medel-
städerna synas de uppställda kompetensfordringarna vara alltför

stränga. Brandbefälsbefattningarna därstädes kunna säkerligen fullt nöjaktigt skötas även av personer, som icke besitta den föreslagna kompetens. Även bör framhållas, att ett fasthållande härvid kan komma att s för mindre samhällen medföra höjda utgifter för brandväsendet, måste antagas, att den, som kostat på sig den föreslagna utbildning också kräver att få ersättning därför i form av ökade löneförmåner. grund av de invändningar, som sålunda kunna anföras mot de s nigas förslag, har det syntts lämpligast att icke i detalj fixera några petensfordringar utan endast stadga, att brandchefen och vice brand skola vara väl förfarna och vitsordade i sitt yrke samt besitta goda fälsegenskaper. Genom bestämmelsen i 7 § 1 momentet att brandchef och vice brandchef skall för att vara giltigt fastställas a styrelsen, torde trygghet vinnas för att endast kompetenta persone utsedda.

I 7 § 2 momentet, som motsvarar 15 § 2 momentet i de s nigas förslag, har, i anledning av framställda anmärkningar mo bestämmelsen om viss tid överhuvudtaget för brandchefs och vice chefs anställning och dels mot tidens fixerande till 5 år, överlåtits åt fullmäktige att bestämma, vad som för varje ort kan vara passande.

De sakkunniga hava i 5 och 6 §§ i sitt förslag föreskrivit att i särskilt av stadsfullmäktige utfärdat reglemente skola behandlas fr om personalens ställning inom brandkåren samt i av brandchefen dad instruktion allt som rör den dagliga tjänstgöringen; och hava de kunniga närmare angivit, vad reglementet och instruktionen skola inn hålla. Vidare hava de sakkunniga i 16 § uppräknat en del av bran chefens åligganden samt stadgat, att närmare bestämmelser an e brandchefens och vice brandchefens allmänna åligganden och deras steåligganden inbördes skola meddelas i brandordning, reglemente instruktion. Det omarbetade förslaget har endast helt allmänt att i brandordningen eller särskilt reglemente skola närmare före meddelas angående brandchefens, vice brandchefens och brands åligganden samt vad därmed har samband. Detta torde vara a draga framför att lämna detaljerade föreskrifter om hur ifrågav angelägenheter skola ordnas. Visserligen innehåller gällande bran en del bestämmelser om brandchefens befogenheter, men därvid är märka, att stadgan ingenting nämner om en styrelse eller nämnd, skall handhava brandväsendets angelägenheter, utan utgår ifrån att chefen är den, som representerar brandväsendet i förhållande till beslutande myndighet. Då nu i stället föreskrives, att en särskild fö valtningsmyndighet skall finnas, bör åt samhällena lämnas frihet att up -

daga gränsen mellan berörda myndighets och brandchefens åligganden i
 o lighet med vad förhållandena å varje ort betinga.

17 och 18 §§ i de sakkunnigas förslag hava uteslutits. Den förra
 r hava sin plats i för brandstyrkan utfärdat reglemente och den senare
 h till byggnadsstadgan.

3 kapitlet är i huvudsak lika lydande med 6 kapitlet i de sakkun-
 förslag. I 9 § 1 momentet första stycket har den ändring gjorts, 3 kap.
Om brand-
och livrädd-
ningsredskap
m. m.
 anskaffande av brandstation, varmed här avses en verklig byggnad,
 vits endast för det fall att kasernerad brandstyrka finnes. En
 ft att varje stad skall anordna brandstation kommer säkerligen
 många fall bliva alltför betungande för städernas ekonomi. Kost-
 a torde nämligen bliva avsevärda, även om, såsom de sakkunniga
 fö tt, det skulle låta sig göra att anordna brandstation i en redan
 tlig byggnad, som i övrigt disponeras för andra ändamål.

10 § i det omarbetade förslaget motsvarar 22 § 1, 2 och 3 momenten 4 kap.
Om brand-
syn
 i e sakkunnigas förslag. Utav de sakliga ändringar, som vidtagits, an-
 m rkas här följande. I åtskilliga av de avgivna utlåtandena har påpe-
 ka att bestämmelsen i de sakkunnigas förslag om brandsynens förläg-
 till tid efter uppvärmningstidens slut medför vissa nackdelar och
 det för att undvika dessa tvärtom bör stadgas, att brandsynen skall
 rum under uppvärmningstiden. Det har sålunda framhållits, att det
 om vissa eldstäder kan vara av gagn att besiktiga dem just under
 ningstiden, att det ofta visat sig, att eldstäder anordnats provi-
 under eldningsperioden på ett olagligt och högst eldfarligt sätt
 an borttagits, innan brandsynen tagit sin början, samt att det ofta
 svårigheter att vinna tillträde till bostadslägenheter under som-
 aderna, då lägenhetsinnehavarna äro bortresta. De sakkunnigas
 i denna del överensstämmer med nu gällande stadgande, som
 tiden för brandsynen till månaderna maj och juni. Då menin-
 ålunda äro delade om lämpligaste tiden för brandsynen, har det
 de förslaget lämnat samhällena frihet att i brandordningen fast-
 en tid, som kan anses vara mest passande.

fråga om brandsynenämndens sammansättning har den ändring
 de sakkunnigas förslag, att även annan av brandbefälet än brand-
 an tjänstgöra såsom ordförande. Det kan nämligen inträffa, att
 efen har förfall eller är upptagen av andra göromål. Vidare har
 mmelsen, att eldstadsbesiktning kan i större städer uppdragas åt skor-
 sfejaren, borttagits. De sakkunnigas åsikt att eldstadsbesiktningen utan
 ol nhet kan anförtros åt skorstensfejaren torde icke vara allmän. Tvi-

velaktigt är, om skorstensfejaren alltid besitter erforderlig kompetens

11 § 1 momentet är till innehållet lika med 24 § i de sakkunnigas förslag; dock har föreskriften om anmälan till polismyndigheten flyttats till 3 momentet.

11 § 2 momentet, vartill icke finnes någon motsvarighet i sakkunnigas förslag, har hämtats från gällande brandstadgas 7 § 2 moment. Den synemännen där tillerkända befogenhet synes nämligen fortfarande bibehållas. Enligt motiveringen till 24 § i de sakkunnigas förslag anse de sakkunniga, att brandsyneför rättaren naturligtvis vara berättigad att i förekommande fall genom någon av honom uttagen åtgärd, exempelvis genom bortskaffande av ett uppenbart eldkaminrör, omöjliggöra en bristfällig eldstads fortsatta bruk. Då lik rättighet ingalunda är självklar, har även av detta skäl i det betade förslaget införts nu förevarande stadgande.

11 § 3 momentet motsvarar 26 § i de sakkunnigas förslag, dock vidtagits den ändringen, att efterbesiktning skall verkställas av den som förrättat den brandsyn, vid vilken föreläggandet givits. Denne tor nämligen vara bäst skickad att avgöra, om föreläggandet fullgjorts.

12 § motsvarar 25 § i de sakkunnigas förslag. Endast den förändringen har vidtagits i fråga om innehållet, att den, som förrättat brandsynen eller efterbesiktningen, skall ingå direkt till länsstyrelsen med sin anmälan. Då de frågor, som här beröras, ofta påkalla ett snarligt avgörande, synes man böra undvika den tidsutdräkt, som förorsakas av, att polismyndigheten skall företaga ytterligare undersökning och efter anmäla saken för länsstyrelsen. Skulle länsstyrelsen finna, att synenämndens utredning icke är tillfyllest utan att saken bör vidare undersökas, kan länsstyrelsen därtill anlita polismyndigheten, vartill ännu icke torde av länsstyrelsen inhämtas, då så anses erforderligt.

13 § är lika med 22 § 4 momentet i de sakkunnigas förslag; utgår sista stycket i detta såsom en följd av upphävandet av bestämmelsen, att skorstensfejare må ensam verkställa eldstadsbesiktning och 15 §§ motsvara 27 och 28 §§ i de sakkunnigas förslag.

5 kap.
Om sotning.

16 § i det omarbetade förslaget har sin motsvarighet i 29 § 1 momentet i de sakkunnigas förslag endast med den ändringen, att brandordningen skall innehålla bestämmelse om det antal distrikt, vari stad skall indelas. I fråga om de fordringar, som uppställas för att vinna anställning såsom skorstensfejare, har arbetade förslaget i 17 § modifierat de sakkunnigas bestämmelse i denna torde nämligen, såsom också framhållits i åtskilliga utlåtanden

ra alltför sträng, såvitt angår den föreskrivna yrkesutbildningen. Ford-
ngarna i övrigt synas, med undantag av åldersbestämmelsen, icke vara
a beskaffenhet att böra upprätthållas. I anledning av gjord framställ-
g från Sveriges Skorstenfejaremästares riksförbund har i 18 §, som
ämndad att ersätta 32 § i de sakkunnigas förslag, bestämts, att kun-
e om ledig skorstensfejarebefattning skall införas i allmänna tid-
rna, varemot det ansetts onödigt att föreskriva ytterligare kungö-
yldighet. 33 § i de sakkunnigas förslag motsvaras av 19 § i det
etade förslaget.

De sotningsfrister, som de sakkunniga uppställa, hava de, under
ållande av den skiftning i uppfattningen, som råder i rikets städer
d härutinnan är nödigt och nyttigt, ansett utgöra en praktisk me-
. Av motiven framgår, att i åtskilliga städer brandordningarna
lla sotningsfrister icke oväsentligt längre än vad de sakkunniga
git. Också hava i åtskilliga utlåtanden framförts betänkligheter mot
eslagna tidsbestämmelserna såsom varande alltför snävt tilltagna.
synes man dock hava förbisett, att dessa icke äro ovillkorliga, i
tt möjlighet beretts att i brandordningen bestämma längre tider,
byggnadssättet och andra på frågan inverkan omständigheter
medgiva.

I det omarbetade förslaget har i stället föreskrivits en viss maxi-
som får överskridas endast för den händelse eldning ej skett efter
verkställda sotning. Å andra sidan har denna tid satts så lång,
n i allmänhet innefattar en fördubbling av vad de sakkunniga an-
öra vara normalt. Inom den sålunda angivna gränsen står det
örande fritt, att i brandordningen närmare fixera sotningsfristerna
ghet med vad förhållandena å orten kräva. 20, 21 och 22 §§ i det
betade förslaget motsvara 34, 37 och delvis 40 §§ i de sakkunnigas
. De i detta förekommande bestämmelserna i 30 § 2 momentet,
2 momentet, 33 § 5 momentet, 35, 36, 38, 39 §§ samt 40 § 1 mo-
hava däremot uteslutits, då de lämpligen böra införas antingen i
brandordning eller i reglemente för skorstensfejare eller ock, såsom
är med 36 §, i en byggnadsstadga.

6 kapitet är till innehållet överensstämmande med 20 § i nu gäl-
brandstadga. Genom en särskild kungörelse torde, därest nu före-
e förslag blir lagt till grund för en ny brandstadga, förordnande
mma att meddelas att vad i den nya brandstadgan är föreskrivet för
s d, skall i tillämpliga delar gälla för de köpingar och andra områden
p landet, för vilka 1874 års brandstadga är gällande.

6 kap.
Om vissa med
stad jämför-
liga samhäl-
lens skyldig-
het att ordna
sitt brand-
väsen.

Avdelning II.

Bestämmelser angående landsbygden.

7 kap.
Om stadgans
tillämpnings-
område.

De sakkunniga hava i 1 § 2 momentet i förslaget till lag an brandväsendet i riket förutsatt, att brandstadgan skulle vara till å samtliga landskommuner utan undantag. Endast för den händel ständigheterna fordrade, att en kommun borde befrias från att he delvis stå under stadgans tillämpning, skulle Konungen vara befo efter särskild framställning medgiva eftergift därifrån. Det omar förslaget däremot utgår ifrån att stadgan skall gälla inom landsk nerna först efter det länsstyrelse för varje särskilt fall sådant för Dylikt förordnande äger länsstyrelsen efter vederbörandes hörand dela antingen då kommunens beslutande myndighet därom gör fra ning eller ock då länsstyrelsen efter prövning av föreliggande oms heter, såsom byggnadstäthet eller befintligheten av eldfarliga inrätt o. d., finner förhållandena det kräva. Förordnandet kan inskrän att avse endast vissa bestämmelser i stadgan och jämväl omfatta viss del av en kommun.

8 kap.
Om brand-
ordning och
förvaltningen
av brandvä-
sendet.

Detta kapitel innehåller bestämmelser i det närmaste analoga vad som gäller för stad och motsvarar 9 kapitlet i de saku förslag. En del där upptagna bestämmelser hava dock icke me Så är fallet med 41 §, som rör kommuns indelning i brandrotar. en dylik indelning och därav följande ändring i organisationen av styrkan skulle anses lämplig för en kommun, är det självklart, att både får och bör användas. Särskild bestämmelse härom torde vara överflödig. De i 42 § 2 momentet omnämnda föreskrifterna, som en de sakkunnigas åsikt böra införas i brandordningen, äro till största del n av den omfattande art och komma att så djupt ingripa i landsbygde s byggnadsförhållanden, att det icke kan vara tillrädligt att låta k nerna ordna hithörande förhållanden i brandordningen.

9 kap.
Om brand-
styrka, brand-
chef och vice
brandchef
samt brand-
och livrädd-
ningsredskap
m. m.

Detta kapitel motsvarar 10 och 11 kapitlen i de sakkunnig slag i väsentligt förkortat skick. Den enda sakliga ändring, som tagits är, att, i likhet med vad gäller för stad, tillsättningen av chefs- och vice brandchefsbeställningarna lagts i händerna på den dighet, som handhar förvaltningen av brandväsendet. Emellert även ett tillägg ansetts böra göras, bestående i en föreskrift, att om män brandkår finnes i en kommun, envar i kommunen boende ar man skall vara pliktig att tjänstgöra i densamma från och med det ,

vilket han fyller 20 år, till och med det, under vilket han fyller år. Åt brandordningen har överlämnats att utforma bestämmelser brandchefens och vice brandchefens åligganden. 44 § i de sakkunförslag har därför utelämnats. Detsamma är fallet med 45 §, som gen synes böra intagas i brandordningen i samband med dess be- elser om brandstyrkas åligganden i tjänsten.

31 § 1 momentet är till innehållet lika med 49 § i de sakkunnigas ; dock har det där angivna avståndet av 2 kilometer ansetts kunna till hälften. I fråga om brandsynenämndens sammansättning det med hänsyn till det enkla byggnadssättet å landet vara till- att stadga, att nämnden skall bestå av tre för uppdraget lämp- ersoner. Övriga i detta kapitel förekommande bestämmelser äro sstämmande med motsvarande stadganden för städerna.

10 kap.
Om brandsyn.

Erforderliga bestämmelser härom torde kunna inskränkas till ett ende av skyldigheten för innehavare av med eldstad försedd bygg- tt låta verkställa nödig sotning. De stadganden, som härutöver av nöden, synas kunna införas i brandordningen.

11 kap.
Om sotning.

Avdelning III.

Allmänna bestämmelser.

Såsom förut anmärkts, hava de sakkunniga föreslagit inrättande ny statlig inspektion över rikets brandväsen. Förslaget här- ot vilket från flera håll allvarliga invändningar framställts, kan förorda till genomförande i den form, de sakkunniga tänkt sig. onekligen vissa fördelar skulle vara förbundna med att sta- myndigheter ägde tillgång till särskild sakkunskap vid handlägg- av brandväsendet berörande frågor, vilken sakkunskap i så fall, atoriskt sett, närmast borde vara representerad i byggnadsstyrelsen, med hänsyn till nödvändigheten att undvika inrättandet av nya befattningar ej heller ansett mig för närvarande kunna framlägga om en dylik anordning. Att märka är härvid, att en rådgivande het på brandväsendets område redan nu utövas, förutom av brand- ingsinrättningarna genom deras inspektörer, av vissa frivilliga sam- tningar. Sålunda tillhandagår svenska brandskyddsföreningen genom av föreningen upprättad brandskyddsbyrå allmänheten med råd och upp- ar i brandskyddsfrågor samt utarbetar förslag och avger utlåtan- brandtekniska ämnen. En ytterligare utveckling av denna byrås

12 kap.
Om tillsynen
över brand-
väsendet i
riket.

verksamhet är givetvis önskvärd, vartill stöd borde kunna påräknas kommuner, brandförsäkringsbolag eller andra korporationer, vilka mast hava gagn av föreningen. Av särskild vikt synes emelle att vid tiden för den nya brandstadgans ikraftträdande normal olika brandordningar upprättas och tillhandahållas vederbörande ner. Om sådant skulle befinnas av behovet påkallat, torde möta för Kungl. Maj:t att för detta ändamål tillfälligtvis anlita nigt biträde.

Med hänsyn till vad nu anförts har utav de i förslaget angående brandväsendet i riket införda 5—8 §§ medtagits endast något omarbetat skick, vilket stadgande motsvarar 37 § i det nu rättade förslaget.

Kapitlen 14 och 15 i de sakkunnigas förslag hava icke m 14 kapitlet, som handlar om kommunalförbund för eldsläckningsv synes saklöst kunna undvaras; och vad beträffar 15 kapitlet, som håller allmänna försiktighetsmått till förebyggande av eldfara, bestämmelser, som redan finnas utfärdade i ämnet, vara tillräckliga. I 6 § andra stycket i ordningsstadgan för rikets städer stadgas, att den, som ovarsamt förfar med eld eller utan nödig omsorg förvarar eller behandlar eldfarligt eller exploderande ämne, skall böta från och med 5 till och med 100 riksdaler, där icke straff bör följa enligt allmän lag eller särskilda av Kungl. Maj:t meddelade stadganden. I fråga om landsbygden gäller stadgandet i Byggningsbalken 24 kap. 1 § sista punkten, att den, som ovarsamt umgås med eld i by, skall böta minst 5 och högst 100 kronor, ändå att ingen skada sker. Vidare må märkas de föreskrifter, som förekomma i 1, 2, 3, 4 och 18 §§ i lagen om förekommande och släckning av skogseld. För den händelse ytterligare bestämmelser utöver de sålunda gällande äro erforderliga i nu ifrågavarande hänseende, desamma införas i brandordningen, såvida de icke, såsom fallet är 59 § första och tredje stycket, höra hemma i särskilda författning

13 kap.
Om förfarandet vid eldsvåda m. m.

Åtskilliga av de i motsvarande kapitel av de sakkunnigas intagna bestämmelserna hava här uteslutits, enär de ansetts icke införas i brandstadgan. Så är fallet med 61 § 2 momentet första ket, vilken bestämmelse telegrafstyrelsen torde vara behörig utfär 61 § 3 momentet, 62 § 1 momentet, 63 §, 64 §, som hava sin i brandordningen, samt med 68 § andra stycket och 69 §, vilkas l het kan sättas i tvivelsmål. Övriga bestämmelser hava endast u mindre jämkningar, huvudsakligen av redaktionell natur.

14 kap.
Om ansvars- påföljd, be- gående ändringar i de sakkunnigas förslag, hava i nu ifråga

I även några ändringar i sak vidtagits. I 43 § 1 momentet, som otsvarar samma moment i 70 § i de sakkunnigas förslag, har sålunda inimum satts till 5 kronor, varjämte tillfogats dels att rätten äger nhet att förelägga vite, och dels att straff för vägran att lämna ensefjare tillträde skall följa endast då skäl därtill saknats. Ett moment 3, har tillagts, innehållande straffbestämmelser för falskt . I 4 och 5 momenten har bötesmaximum höjts till 500 kronor, te i förstnämnda momentet stadgats, att medlem av brandstyrka drabbas av straff endast för den händelse han ej kan visa laga för sitt uteblivande eller förebringa laga skäl för sin vägran. ndet i 77 § av de sakkunnigas förslag att de för stad och stads- e samhällen meddelade bestämmelser skola gälla även för ortens lanlagda område återfinnes i 50 § i det omarbetade förslaget. Då tid dylikt område ofta till stor del är att jämnställa med vanlig ygd, torde det icke vara nödvändigt att å detsamma tillämpa samt- de bestämmelser, som eljest gälla för det planlagda området. Läns- har därför erhållit befogenhet att bevilja de undantag, som nna anses påkallade. Slutligen har 78 § i de sakkunnigas förslag tts kunna utgå ur brandstadgan.

svär i ären-
den rörande
brandväsen-
det m. m.

Då det omarbetade förslaget så väsentligt modifierat dels de i 5 6 kapitlen av de sakkunnigas förslag upptagna bestämmelserna dels kompetensfordringarna för brandchef, vice brandchef och skorstens- torde särskilda övergångsbestämmelser vara överflödiga. Av for- ngen till 6 § 2 momentet och 17 § i det omarbetade förslaget amgår, att den, som vid tiden för stadgans ikraftträdande innehar någon nyss nämnda befattningar, fortfarande äger därvid förbliva, även om icke besitter de kvalifikationer, stadgan föreskriver.

Övergångs-
bestämmelser.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. måtte genom proposition inhämta riksdagens yttrande över det ande förslaget till brandstadga.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Waldemar Wiens.